
[2025-61-RE](#)

Causa 2025-61-RE

(Nadal Duró c/ Westby)

Número de registre 383-2025. Recurs d'empara

Aute del 9 de setembre del 2025

BOPA núm. 105, del 17 de setembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de juliol del 2025, per la representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 12 de juny del 2025, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i per extensió contra la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa TSJC - 0000195/2023 i contra els seus efectes, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un tribunal predeterminat per la llei, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de la resolució impugnada, així com la de la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa de referència i dels seus efectes, que es reconegui el dret del recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que es retrotregui el procediment al moment en què es va produir la vulneració al·legada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Cautlet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 10 de juliol del 2019, el Sr. Norman Westby va interposar una demanda de reclamació de quantitat contra el Sr. Amadeu Nadal Duró, mitjançant la qual sol·licitava que se'l condemnés al pagament d'1.444.861 lliures esterlines, incrementat de l'interès anual del 5%, pactat entre les parts fins al pagament total del deute.

1.2. El 26 de maig del 2023, la Secció Civil de la Batllia va estimar íntegrament aquesta demanda.

1.3. La representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 17 de gener del 2024, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que acordava desestimar aquest recurs i confirmar la decisió de la primera instància.

1.4. La representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró va presentar un incident de nul·litat contra la desestimació del seu recurs d'apel·lació per considerar que s'haurien vulnerat diversos drets constitucionals; i, el 22 d'abril del 2024, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava aquest incident i que declarava que aquest aute era ferm i executiu.

1.5. El 9 de maig del 2024, la representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró va interposar un recurs d'empara contra l'autè del 22 d'abril del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

1.6. El 17 de juny del 2024, el Tribunal Constitucional va declarar que contra l'autè del 22 d'abril del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia s'hi podia interposar un recurs d'apel·lació davant el Tribunal Superior de Justícia mateix, com a exigència prèvia per poder presentar un recurs d'empara davant d'aquest Tribunal Constitucional, de manera que calia declarar la nul·litat de la consideració sobre la fermesa de l'autè del 22 d'abril del 2024 i retrotraure les actuacions fins a la seva notificació, i, concedir al recurrent la possibilitat d'interposar un recurs d'apel·lació contra l'autè que desestimava el seu incident de nul·litat; per tant, va inadmetre a tràmit el recurs d'empara a l'espera d'aquest tràmit.

1.7. El 10 de juliol del 2024, la representació processal del recurrent va presentar el recurs d'apel·lació contra la desestimació de l'incident de nul·litat (autè del 22 d'abril del 2024 de la Sala Civil) i, en el moment en què va tenir coneixement de la composició de la Sala que havia de conèixer d'aquest recurs -providència del president del Tribunal Superior de Justícia del 19 de setembre del 2024- la part recurrent va formular un incident de recusació contra el magistrat ponent, Sr. Jaume Tor Porta (escrit del 27 de setembre del 2024).

1.8. El 6 de novembre del 2024, el president del Tribunal Superior de Justícia va dictar un autè mitjançant el qual decidia desestimar la recusació formulada per la representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró.

1.9. El 18 de novembre del 2024, la representació processal del recurrent va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió adoptada pel president del Tribunal Superior de Justícia.

1.10. El 22 de novembre del 2024, la secretària judicial de la Sala Civil va adoptar una interlocutòria, en què concedia al recurrent un termini de 10 dies hàbils per tal que acredités el pagament de la taxa judicial, en cas contrari, el seu escrit del 18 de novembre no seria admès a tràmit.

1.11. La representació processal del recurrent va formular un recurs de reposició contra aquesta decisió, i, el 13 de febrer del 2025, la secretària judicial de la Sala Civil va adoptar un acord que no donava lloc a aquest recurs.

1.12. El 31 de març del 2025, atès que el recurrent havia incomplert l'obligació de consignació de la

taxa judicial, la presidenta en funcions de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que inadmetia a tràmit el recurs d'apel·lació contra l'aute del 6 de novembre del 2024, mitjançant el qual es desestimava la recusació del magistrat, Sr. Jaume Tor Porta.

1.13. El 12 de juny del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, amb una composició diferent de la Sala que havia pronunciat les resolucions precedents, va dictar un aute que desestimava el recurs d'apel·lació presentat contra la desestimació de l'incident de nul·litat.

1.14. El 3 de juliol del 2025, la representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 12 de juny del 2025, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i per extensió contra la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa TSJC - 0000195/2023 i contra els seus efectes, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un tribunal predeterminat per la llei, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega que va presentar una demanda civil en reclamació de quantitat contra el magistrat, Sr. Jaume Tor Porta, i que, segons el seu parer, aquesta situació s'encabia en els supòsits dels articles 73 e), f) i h) de la Llei qualificada de la Justícia: tenir processos pendents amb qualsevol de les parts, els seus advocats o procuradors per haver estat denunciat, acusat o demandat, tenir interès directe o indirecte en el procés i tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb qualsevol de les parts o els seus advocats, motius pels quals el va recusar.

- S'oposa a l'aute del 6 de novembre del 2024, dictat pel president del Tribunal Superior de Justícia, que va desestimar la recusació, assenyalant que no es va efectuar una recusació genèrica, sinó precisa, ja que el magistrat coneixia el procés en la jurisdicció civil que es trobava pendent en contra seva i considera que, de manera ingènua, el president del Tribunal Superior de Justícia no pondera les conseqüències que genera una demanda civil d'aquestes característiques en les relacions personals.

- En qualsevol cas, manifesta que si bé és cert que la seva demanda civil en reclamació de quantitat no va ser admesa, segons el seu parer, aquesta inadmissió va ser acordada en contravenció de la llei i, concretament, de l'article 131.3 del Codi de procediment civil.

- Afegeix que aquesta circumstància hauria de ser suficient per considerar que una acció personal com aquesta és de naturalesa a derivar en una enemistat manifesta que ha de conduir a la seva inhibició.

- Conclou que la imparcialitat del magistrat recusat està posada en dubte, tant des d'un punt de vista subjectiu, com objectiu, i, per aquesta raó, s'han vulnerat els seus drets reconeguts a la Constitució.

- Altrament, pel que fa a la decisió directament impugnada, l'autè del 12 de juny del 2025, en primer lloc, el recurrent al·lega, que la Sala Civil efectua una interpretació errònia de les disposicions de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia sobre la imparcialitat dels membres de la Sala que van pronunciar la sentència en seu d'apel·lació i l'autè sobre l'incident de nul·litat. Retreu a aquests magistrats que s'haguessin hagut d'abstenir pels mateixos motius que va recusar al magistrat, Sr. Jaume Tor Porta (tenir processos pendents amb qualsevol de les parts, els seus advocats o procuradors per haver estat denunciat, acusat o demandat, tenir interès directe o indirecte en el procés i tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb qualsevol de les parts o els seus advocats).

- En segon lloc, pel que fa a la prescripció de l'acció, impugna l'anàlisi efectuada per la Sala Civil, la qual considera arbitrària, il·lògica i que vulnera, per consegüent, el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de la resolució impugnada, així com la de la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa de referència i dels seus efectes, que es reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que es retrotregui el procediment al moment en què es va produir la vulneració al·legada.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil circumscriu l'objecte de la seva resolució a l'apel·lació formulada contra l'autè "*del 6 de novembre*" del 2024 (en realitat es tracta de l'autè del 22 d'abril del mateix any) que desestimava

l'incident de nul·litat que es plantejava en relació amb la sentència de segona instància del 17 de gener del 2024.

- Pel que fa a la denúncia respecte de la manca d'abstenció dels magistrats de la Sala Civil, recorda les disposicions de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia i recorda que els justiciables tenen la possibilitat de demanar la recusació dels jutges i dels magistrats en les condicions previstes per la llei.

- Ara bé, constata que el recurrent, en cap moment, abans de l'incident de nul·litat plantejat, havia emès el més mínim dubte sobre la imparcialitat dels magistrats que integraven la Sala, sense que en aquesta alçada resulti admissible la denúncia que exercita de manera gratuïta, absolutament extemporània i sense que cap mena d'argument objectiu la pugui recolzar, com ja aquest Tribunal, però també el Tribunal Constitucional han pogut declarar davant d'idèntica pretensió en altres ocasions.

- Pel que fa a la qüestió de la prescripció de l'acció exercida, la Sala fa una anàlisi acurada del contingut de l'escrit de contesta a la demanda i no pot deixar de remarcar, però, el caràcter manifestament equívoc de la formulació, que utilitza, dins una mateixa construcció sintàctica, tres figures jurídiques conceptualment diferenciades: la caducitat, la prescripció i la renúncia. Malgrat que totes tres comparteixen l'efecte pràctic d'impedir l'eficàcia de l'acció -i, eventualment poden donar lloc a la desestimació de la demanda-, la seva naturalesa jurídica i el règim processal aplicable són substancialment diferents.

- La caducitat pot ser apreciada d'ofici pel Tribunal; la prescripció ha de ser invocada per la part interessada mitjançant l'oportuna excepció; i, la renúncia té caràcter substantiu i opera quant al fons respecte de la pretensió articulada.

- En qualsevol cas, el recurrent no va formular, com corresponia, una excepció peremptòria de prescripció de l'acció, amb els requisits de precisió i de fonamentació exigibles. Aquesta omissió processal resultava determinant, ja que, davant la manca d'una deguda formalització d'aquesta excepció, el demandant es veia impedit de contestar-hi en degudes condicions. En aquestes coordenades, s'ha d'entendre que la invocació de la prescripció de l'acció per la part demandada no ho va ser fins aquesta alçada i que aquesta manera de fer és absolutament improcedent.

- Per aquests motius, la Sala Civil desestima el recurs d'apel·lació esmentat i confirma l'autè que va resoldre l'incident de nul·litat.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

3.2. En aquest cas el cànon de constitucionalitat esdevé essencial, ja que els arguments del recurrent per fonamentar el seu recurs d'empara van ser desenvolupats en el seu recurs d'apel·lació contra la desestimació de l'incident de nul·litat, així com en el procediment incidental de recusació.

3.3. Cal recordar, una vegada més, que la interpretació dels fets i de les normes aplicables corresponen a les jurisdiccions ordinàries, llevat que això condueixi a una resolució il·lògica, arbitrària, no raonable o que infringeixi els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.4. La gran majoria de les al·legacions contingudes en el recurs d'empara argumenten la manca d'imparcialitat del magistrat, Sr. Jaume Tor Porta, com a membre de la Sala Civil que havia de resoldre el recurs d'apel·lació contra la desestimació de l'incident de nul·litat del 22 d'abril del 2024, presentat contra la sentència del 17 de gener del mateix any.

Cal recordar que si la pretensió de recusació d'aquest magistrat, en què es basa, substancialment, el recurs d'empara va esdevenir ferma, perquè l'avui recurrent no va satisfer la taxa judicial oportuna, segons el criteri de la jurisdicció ordinària, s'ha de concloure que el recurs d'empara respecte d'aquest punt concret no compleix amb l'exigència formal de l'esgotament de la via ordinària i, per tant, aquestes al·legacions no poden ser examinades i han de ser inadmeses a tràmit.

3.5. Pel que fa al primer motiu del recurrent respecte de l'aute impugnat, és a dir, la manca d'imparcialitat de la composició de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia (primera composició que va dictar les decisions del 17 de gener i del 22 d'abril del 2024), la Sala Civil retreu al recurrent no haver manifestat cap dubte sobre la imparcialitat d'aquests tres magistrats abans de l'aute del 22 d'abril del 2024.

3.6. Segons el parer del recurrent, aquests magistrats haguessin hagut d'abstenir-se, pel fet d'haver estat objecte de diverses accions legals a instàncies de la representació processal del recurrent, ara

bé, la Sala Civil considera que la Llei qualificada de la Justícia preveu els mecanismes de recusació que permeten a les parts denunciar amb criteris objectius preestablerts, la situació que pot concernir un jutge i que permet que aquest s'aparti del coneixement de la causa. Tanmateix, la Sala Civil constata que el recurrent no va emprar aquest mecanisme abans de la resolució de l'incident de nul·litat esmentat.

3.7. Per consegüent, la desestimació d'aquest argument per part de la Sala Civil és lògica i conforme al procediment i no es pot qualificar d'absurda o d'arbitrària.

3.8. Pel que fa al segon motiu del recurs respecte de l'autè impugnat, és a dir, la prescripció extintiva de l'acció, la Sala Civil fa una distinció entre la caducitat, la prescripció i la renúncia, precisant que la caducitat pot ser apreciada d'ofici pel Tribunal; que la prescripció ha de ser invocada per la part interessada mitjançant l'oportuna excepció; i, que la renúncia ha de ser expressa, cosa que no ha succeït en aquesta causa.

3.9. Pel que fa a la prescripció, la Sala Civil constata que aquesta no va ser demanada en el moment oportú en el marc del procediment principal i que, per consegüent, aquest argument no pot ser tingut en compte en apel·lació de la primera instància de l'incident de nul·litat sense situar a la part adversa en indefensió.

3.10. Aquest raonament, conforme a les normes de procediment que garanteixen la seguretat jurídica, és lògic i no pot ser qualificat d'absurd o d'arbitrari.

3.11. Cal assenyalar que l'errada material de transcripció respecte de la data de la decisió de la primera instància de l'incident de nul·litat objecte del recurs d'apel·lació (6 de novembre en lloc del 22 d'abril) va ser destacada pel recurrent mateix, que la va rectificar, sense considerar que aquest defecte fos causa de més argumentació en el seu recurs d'empara.

3.12. Per tots aquests motius, s'ha de concloure que aquest recurs d'empara està mancat de contingut constitucional i no pot ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2025-61-RE interposat per la representació processal del Sr. Amadeu Nadal Duró contra l'autè del 12 de juny del 2025, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i per extensió contra la resta de resolucions recaigudes en el marc de la causa TSJC - 0000195/2023 i contra els seus efectes.

2. Notificar aquest autè a la representació processal del recurrent, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest autè, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy
President

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat

Jean-Yves Caullet
Magistrat
